

Kultura i Wartości

ISSN 2299-7806

Nr 37 (2024)

<http://dx.doi.org/10.17951/kw.2024.37.221-224>

Contemporary Challenges and Values 3:

Value Plurality and Relativism

Współczesne wyzwania i wartości 3:

Wielość wartości i relatywizm

Międzynarodowa konferencja naukowa

Wydział Filozofii i Socjologii UMCS, 15–16 maja 2024

Leszek Kopciuch

 <https://orcid.org/0000-0001-9128-697X>

W dniach 15–16 maja 2024 na Wydziale Filozofii i Socjologii UMCS odbyła się (online, Zoom) międzynarodowa konferencja naukowa zorganizowana przez Katedrę Historii Filozofii i Filozofii Porównawczej oraz czasopismo „Kultura i Wartości” – zatytułowana *Value Plurality and Relativism/ Wielość wartości i relatywizm*. Była to już trzecia edycja konferencji w ramach cyklu *Contemporary Challenges and Values/ Współczesne wyzwania i wartości*. Pomysłodawcą i przewodniczącym konferencji jest dr hab. Leszek Kopciuch, prof. UMCS. W organizacji tegorocznej edycji konferencji brał udział także dr hab. Tomasz Stefaniuk z Katedry Historii Filozofii i Filozofii Porównawczej.

LESZEK KOPCIUCH, dr hab., prof. UMCS, Katedra Historii Filozofii i Filozofii Porównawczej, Instytut Filozofii UMCS; adres do korespondencji: Instytut Filozofii UMCS, Pl. Marii Curie-Skłodowskiej 4, 20-031 Lublin; e-mail: leszek.kopciuch@mail.umcs.pl

Podobnie jak w poprzednich edycjach, w konferencji wzięli udział przedstawiciele zagranicznych i krajowych ośrodków naukowych – 9 uczestników zagranicznych, 10 uczestników z Polski (dwie osoby przygotowały referaty w języku angielskim). W tym roku, obok Polski, reprezentowane były kraje: Włochy, Estonia, Brazylia, Hiszpania, Niemcy, Ukraina, Maroko). W czwartek 15 maja odbyły się sesje w języku angielskim, w piątek – w języku polskim.

Oto szczegółowy wykaz referatów wygłoszonych w trakcie konferencji:

Marta NUNES DA COSTA, *Absolute Good versus Absolute Evil? Israel and Hamas war in perspective and the search for the ultimate criteria for moral judgment*, Federal University of Mato Grosso do Sul, Brazylia;

Leszek KOPCIUCH, *Human Creativity and Plurality of Values*, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie;

Meos Holger KIIK, *Why Democracy Needs Value Pluralism and Value Pluralism Needs Democracy?*, Tallinn University, Estonia;

Pablo VERA VEGA, *Epistemic Unhappiness and Relativism*, Universidad de La Laguna, Hiszpania;

Natalia TOMASHPOLSKAIA, *Ethics VS Plurality of Ethical Systems as Belief-systems, Wittgenstein's Approach*, University of Malaga, Hiszpania;

Roman BROMBOSZCZ, *Graph of Values. How to Optimally Adapt to a Goal in the Cybernetic World*, Uniwersytet Warszawski;

Moritz VON KALCKREUTH, *The Relation of Value and Cultural Recognition: Exploring Cultural Heritage*, Università degli Studi di Padova, Włochy;

Francesco ALLEGRI, *Moral Pluralism and Relativism in the Thought of W.K. Frankena*, Pegaso University of Naples, Włochy;

Alexandre DE LIMA CASTRO TRANJAN, *Pragmatic Universalism in International Relations: The Case of Brazilian Independent Foreign Policy*, Law School, University of São Paulo, Brazylia;

Olena KOMAR, *Moral Relativism and Responsibility for Bad Beliefs*, University of Osnabrück, Taras Shevchenko National University of Kyiv, Niemcy, Ukraina;

Hicham DIOUANE, *From Caliphate to Coexistence: The "Justice and Spirituality" Movement's Search for Pluralism in Morocco*, wolny badacz, Maroko;

- Antoni PŁOSZCZYNIC, *Dziejowa względność wartości moralnych a relatywizm aksjologiczno-historyczny*, Uniwersytet im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie;
- Krzysztof ROJEK, *Erysta w służbie prawdy relatywnej*, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie;
- Edyta BARAŃSKA, *Semiotyka społeczna „przeciw interpretacji”*, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie;
- Andrzej NIEMCZUK, *Monizm wartościowości zamiast pluralizmu wartości*, Uniwersytet Rzeszowski;
- Jacek BRECKO, *Główne wektory oddziaływania relatywizmu na sferę polityki (na przykładzie sofistów)*, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku;
- Łukasz ROZWADOWSKI, *Kultura jako porządek wartości a pluralizm aksjologiczny*, Uniwersytet Wrocławski;
- Kamil FLAGA, *Charlesa Taylora polemika z relatywizmem. Analiza krytyczna koncepcji „silnego wartościowania”*, Uniwersytet Rzeszowski;
- Piotr STAWIŃSKI, *Maxa Webera z Lwem Tołstojem spór o wartości*, Uniwersytet im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie.

W ramach konferencji kontynuowana była refleksja nad związkami zachodzącymi między współczesnymi wyzwaniem teoretycznymi i praktycznymi a wartościami, które pojawiają się zarówno w wartościowaniach jednostkowych i społecznych, jak i w ich ujęciach teoretycznych. W tym roku namysł i dyskusje uczestników koncentrowały się w szczególności na problematyce wielości i relatywności wartości, a zwłaszcza na następujących kwestiach: 1) Czym jest aksjologiczny pluralizm? Czym jest aksjologiczny relatywizm? Jak te dwa stanowiska mają się do siebie? 2) Jakie jest epistemologiczne, metodologiczne, jakiegoś inne uzasadnienie stanowisk pluralistycznych i relatywistycznych? 3) Praktyczne zastosowania aksjologii a pluralizm i relatywizm. 4) Czy w ogóle można dziś jeszcze mówić o uniwersalizmie wartości (w kontekście pluralizmu kulturowo-cywilizacyjnego)? 5) Które wartości ulegają obecnie transformacji i w jakim stopniu? Jak należy rozumieć naturę tych przemian? Czy przemiany te zachodzą w samych wartościach, czy tylko w naszej świadomości? 6) Czy wszystkie przemiany wartości są stymulowane przez wyzwania praktyczne? Czy przemiany wartości są zjawiskiem normalnym, czy też są symptomem aberracji lub kryzysu? 7) Jak współczesne

przemiany wartości mają się do klasycznych stanowisk aksjologicznych? 8) Czy dzisiaj można jeszcze mówić o aksjologicznym optymizmie?

Referaty i dyskusje prowadzone w czasie konferencji uwidocznily różne pojmowanie zarówno samych wartości, jak i ich obowiazywania. Argumenty jednej strony spotykaly się z argumentami przeciwnymi. W tym sensie można powiedzieć, że dynamika referatów i dyskusji znakomicie odzwierciedlala sytuację merytoryczną panujacą w dyscyplinach podejmujacych problematykę wartości. Opracowane na podstawie referatów artykuly będą publikowane w czasopiśmie „Kultura i Wartości”. Kolejna edycja konferencji jest planowana na przyszly rok – jej temat: *Wartości i emocje*.

Information about Author:

LESZEK KOPCIUCH, PhD, Habilitation, Associate Professor, Maria Curie-Skłodowska University; Chair of the History of Philosophy and Comparative Philosophy, Institute of Philosophy UMCS; address for correspondence: Institute of Philosophy, Pl. Marii Curie-Skłodowskiej 4, PL 20-031 Lublin; e-mail: leszek.kopciuch@mail.umcs.pl

